

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

към Проект за изменение и допълнение на
**НАРЕДБА № 4 от 14 август 2003 г. ЗА ПРОЕКТИРАНЕ, ИЗГРАЖДАНЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА
ЕЛЕКТРИЧЕСКИ УРЕДБИ В СГРАДИ**

Проектът за **ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ ПРАВИЛА И ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ПРОЕКТИРАНЕ, ИЗГРАЖДАНЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКИТЕ УРЕДБИ В СГРАДИ** е разработен от **Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП)** на основание договор № 118 от 4 август 2008 г. между **КИИП и Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)**. Целта на Проекта е да се актуализира действащата **Наредба № 4** от 14 август 2003 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на електрически уредби в сгради, като се обвърже максимално с новите основни европейски хармонизирани документи от системата HD 384/364 издадени до август 2008 г.

Разработката на проекта премина през два етапа. Първият етап бе разгледан и приет на специализиран съвет с участието на разработчиците, представители на КИИП – Национална професионална секция (**НПС**) Електротехника, автоматика и съобщителна техника (**ЕАСТ**) и представители на **МРРБ**. В настоящия втори етап на Проекта са отразени забележките и препоръките направени от членовете на специализирания съвет за приемане на първия етап, както и забележките и препоръките направени при обсъждането от проектантите, изпълнители и контролни органи по време на специален семинар, проведен на 29 октомври в София.

Изпълнението на Проекта ще обнови действащата нормативна уредба в областта на електрическите уредби в сгради чрез въвеждане на най-новите европейски хармонизирани документи в разглежданата област.

МОТИВИ

за изготвяне на Проект за изменение и допълнение на
**НАРЕДБА № 4 от 14 август 2003 г. ЗА ПРОЕКТИРАНЕ, ИЗГРАЖДАНЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА
ЕЛЕКТРИЧЕСКИ УРЕДБИ В СГРАДИ**

Наредба № 4 от 14 август 2003 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на електрически уредби в сгради на **МРРБ** и на **Министерството на енергетиката и енергийните ресурси** бе разработена с цел първоначално въвеждане на основните европейските хармонизирани документи от системата HD 60384 ("Електрически уредби в сгради") в нормативната уредба на Република България. В периода след влизане в сила на **Наредбата** от 2003 г. до сега настъпиха сериозни изменения във взаимоотношенията на Международната електротехническа комисия (IEC) и Европейската комисия по стандартизация в областта на електротехниката (CENELEC). В резултат на това бяха направени промени както в структурата, така и в съдържанието на документите от двете системи – IEC 60384 на IEC и HD 60384 на CENELEC. Промените бяха изцяло в положителна посока, тъй като дават възможност в много по-голяма степен при разработването на международни стандарти вече да се отразяват подходите използвани от CENELEC. Това от своя страна позволява новите международни стандарти да бъдат приемани като европейски хармонизирани документи с малки изменения, а в някои случаи дори и без никакви изменения.

По този начин се създаде възможност двете системи – IEC 60364 и CENELEC 60384, след 2006 година да се интегрират до такава степен, че европейските хармонизирани документи да приемат и означението HD 60364 вместо HD 60384. Може да се посочи следния пример, даващ ясна представа за генералните изменения, които настъпиха и в двете системи след 2007 г.: HD 60384.4.41:2000 "Електрически уредби в сгради" бе заменен с HD 60364-4-41:2007 "Електрически уредби за ниско напрежение".

За Република България, като член на Европейския съюз (ЕС), е задължително периодичните изменения на европейските хармонизирани документи да бъдат отразявани в националните нормативни документи. Това наложи разработването на Проекта на изменения и допълнения в **Наредба № 4** от 2003 г.

За определяне на обхвата на измененията и допълненията е направен цялостен анализ на действащите хармонизирани документи в **ЕС**, включително тези издадени до месец август на 2008 година.

Какви примери за промяна на европейските хармонизирани документи могат да се посочат?

Изцяло бе обновена първата част – HD 60364-1, издадена през месец август 2008 г. с наименование "Електрически уредби за ниско напрежение – Част 1: Основни принципи. Определяне на основните характеристики. Термини и определения". Този нов документ отменя старите първа, втора и трета части.

Друг пример е HD 60364-4-41:2007 "Електрически уредби за ниско напрежение. Защита за безопасност. Защита срещу поражения от електрически ток". В този документ баха направени генерални промени по отношение на основни фактори, определящи нивото на защитата срещу поражения от електрически ток.

С изцяло обновено съдържание е и шестата част – HD 60364-6:2007 "Електрически уредби за ниско напрежение. Проверка", както и други хармонизирани документи.

Всички тези хармонизирани документи в действащите редакции през 2003г. бяха въведени като приложения към **Наредба № 4** действаща и понастоящем. В резултат на настъпилите промени в системата от европейски хармонизирани документи с Проекта са подготвени и сериозни промени в **Наредба № 4**.

Тези промени в обобщен вид са представени в следващата таблица.

Съдържание на действащата Наредба № 4	Промени в Наредба № 4
Глава първа – ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	Основна преработка съобразена с HD 364-1:2008
Глава втора – ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКИТЕ УРЕДБИ В СГРАДИ	Основна преработка съобразена с HD 364-1:2008 и с отмяната на HD 384.3:1995
Глава трета – ЗАЩИТИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ	Значителни изменения
Глава четвърта – ПРОЕКТИРАНЕ	Значителни изменения
Глава пета – ИЗГРАЖДАНЕ	Значителни изменения и допълване с начална проверка съгласно HD 384-6:2007
Глава шеста – ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ	Незначителни изменения
Глава седма – ТЕХНИЧЕСКА ЕКСПЛОАТАЦИЯ	Значителни изменения и допълване с периодична проверка съгласно HD 384-6:2007
ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА	Внасяне на нови термини и техните определения
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	Незначителни изменения
Приложение № 1 – Защита срещу поражения от електрически ток	Основна преработка съобразена с HD 364-4-41:2008
Приложение № 4 – Защита срещу пренапрежения	Основна преработка съобразена с HD 364-4-443:2006
Приложение № 7 – Заземителни устройства и защитни проводници	Основна преработка съобразена с HD 364-5-54:2007

Посочените по-горе и включени в Проекта изменения и допълнения на **Наредба № 4**, оценени дори само от статистическа гледна точка, показват че обемът им значително превишава 50 % от текстовете на действащата **Наредба**. В този смисъл

препоръчително е изцяло обновената с Проекта **Наредба** № 4 да бъде утвърдена като нова, а действащата понастоящем да бъде отменена.

Проектът за изменения и допълнения на **Наредба** № 4 няма да предизвика промени в другата действаща нормативна уредба за устройство на електрическите уреди, за контрол и приемане на електромонтажните работи и за техническа експлоатация на електрическите уредби.

С приемането на Проекта за промени и допълнения и влизането в сила на новата **Наредба** № 4, нашата нормативна уредба в разглежданата област ще бъде в съответствие с новите европейски хармонизирани документи.

Уважаеми колеги,

Всички предложени промени от колегите проектантите, членове на **КИИП** към **НПС „Електротехника, автоматика и съобщителна техника“**, ще бъдат най-внимателно анализирани и съобразени при изработването на окончателната редакция на документа.

Предложения може да се изпращат до 18 януари 2009 г. на следните електронни адреси:

b@kibarov.com

selgran@abv.bg

mladenov@makir.bg

30.12.2008г.

гр.София

НПС ЕАСТ към **КИИП**